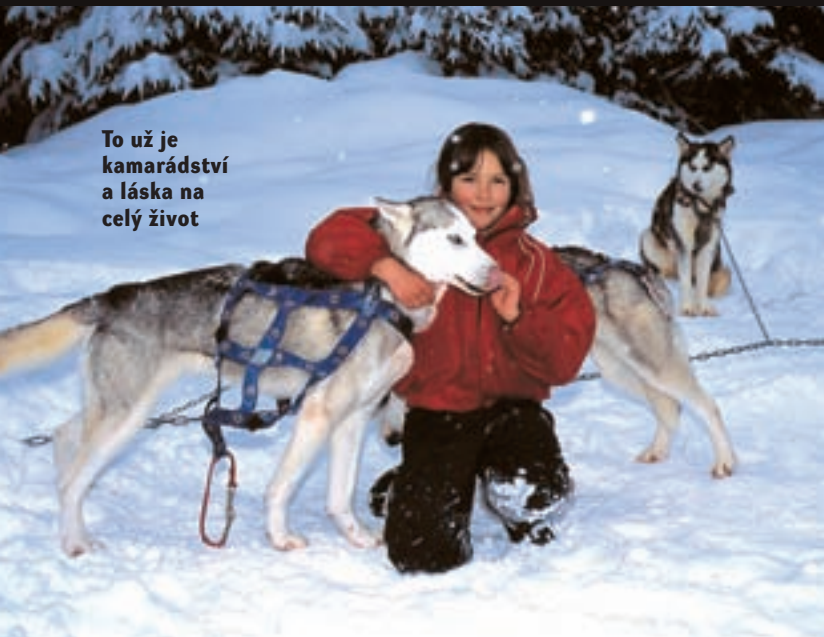

Psi na sněhu

To už je kamarádství a láska na celý život

Jako první jede v koloně profesionální musher

Co vyprávěl saňový pes

Byl opuštěný a zoufalý. Zůstal z neznámého důvodu sám, uvázaný u stakeoutu, a vykřikoval nahlas do sněžení: „Proč mě tady nechali?“ I když byl aljašský husky, to o něm alespoň tvrdil jeho pán, byl téměř bílý. Dokonalý psí bělásek na bílém sněhu.

A další sních se snášel, padaly obří sněhové vločky. Stáli jsme proti sobě uprostřed chumelenice, kolem ticho. Les Carroz v savojském lyžařském středisku Grand Massif leží nedaleko masivu Mt. Blanc a o sníh tady není nouze. A to se severanům líbí. Také se jim líbí žít v partě. Jsou typickými smečkovými psy a mají rádi své kamarády. „Já jich mám 24, někdy i třicet, to záleží na tom, kolik máme doma štěňat. To ti jsou takové nádherné kouličky! A teď všichni odjeli a nechali mě tu,“ stěžoval si Bělásek. „I Margot ujela, a to nás má všechny tak ráda a hraje si s námi. Ta ti ani kamarády nepotřebuje. Teď je jí devět let a tahali jsme ji na saních už jako miminko. A umí nás vodit stejně dobře jako dospělý musher. Naučil ji to její tatínek, ten s námi dělá už 15 let. Mají nás se ženou oba moc rádi. Před osmi lety nechali konečně to jejich protivné zaměstnání, kvůli

kterému s námi nemohli být pořád. Teď už jsou osm let profesionální mušeri a mají dokonce licenci na to, aby učili ostatní lidi, jak s námi, saňovými tažnými psy, malamuty, husky a samojedy, zacházet a jezdit. A neboj se mě, pojď si mě pohladit, pán nás zvykl na to, abychom se k cizím lidem chovali slušně, vždyť s námi taky jezdí,“ uzavřel Bělásek svou řeč a stočil se na sněhu do svého malého záhrabu. Opatrně jsem pohladila jeho hustou, ostrou srst. Sních na ní téměř neroztával. Najednou pohnul uchem a nadzdvihl hlavu. Za chvíli jsem i já v dálce zaslechla výskání dětí. Jako podivný had se na lesní cestě mezi stromy klikatil průvod ne příliš rychle jedoucích saní. Většinou je táhli jen 3 až 4 psi. I jejich mušeri byli jacísi zvláštní, malí. Kdybych nevěděla o parkovišti a moderní čtyřsedačce za svými zády, pokládala bych je za probuzené zimní skřítky.

To už Bělásek vyskočil: „Margot, tady jsem! Já se chci taky proběhnout! Nechci čekat tady na úvazišti. Chci zapřáhnout s kamarády! Já chci Filipovi taky pomoci vydělávat. Máš ty vůbec, holčičko, představu, co mu toho prožereme? Dostáváme sice jen jednou denně, večer, ale zato ty nejkvalitnější vysokoenergetické sušenky: A teď, v lednu a v únoru, kdy nejvíc pracujeme, i maso a něco tučného. A vůbec,“ to se zase obrátil na mě, „když

už si tak s tebou povídám a ty o tom pak budeš psát do časopisu, chtěl bych taky nějaký ten autorský honorář. Nemáš v batůžku něco na zub?“ Měla jsem sice tatrunku, ale usoudila jsem, že pro severského tahouna to není to pravé. Nevím, zdali by po sladkých tatrunkách dokázal utáhnout nějakou rekordní váhu, jako byla například v roce 2002 ta česká, přes 4200 kilogramů. Ale tolik psi pana Phillippe van Compernelle tahat nemusejí. Pokud jsem Běláskovi dobře rozuměla, obvykle je zapřahá do saní tak, aby na každého psa připadla jeho vlastní váha. Tahají přibližně od jednoho do deseti let, pak jdou do důchodu. Vždyť i pes si zaslouží odpočinek. Když je akcí moc, Phillippe své psy střídá, aby se příliš neunavili. Určitě si nemusejí stěžovat na samotu nebo nudu. Filip s nimi v zimě tráví 12 hodin denně, v létě se věnuje carnicrossu. Protože

Než kolona vyjede, pomáhá malá Margot tatínkovi tím, že uklidňuje psy

spolupracuje s několika turistickými kancelářemi, hodně času mu zabere i převážení psů na místo akce, propagační jízdy apod. A ani trénink psů nesmí zanedbávat. Závodů se účastnil jako amatér. Teď už své psy trénuje na vytrvalost, nikoliv na rychlost, a závodit přestal. Místo toho organizuje i různé expedice, například do Finska k polárnímu kruhu.

A Bělásek se zase smutně stočil do klubíčka, jeho saňoví kamarádi udělali totiž velký oblouk a zmizeli na jiné lesní cestě. Teď jsem jejich návrat začala netrpělivě vyhlížet i já. Na rozdíl od Běláska mi hustá chumelenice a minus 10 °C poněkud vadily, bylo mi zima. A tak jsem si nasadila sněžnice a vydala se v prašanu po psích stopách, abych se trochu zahřála. Po chvíli klopýtání a ohazování se sněhem jsem zjistila, že je to fajn a že kdyby byl Phillippe nablízku, možná bych si od něj Běláska půjčila, aby mě trochu popotahoval. Když jsem se po čtvrt hodině vrátila, přivítal mě hlahol. To už nebylo vytyčeného psa, to bylo veselé psí vyprávění a pobízení k další jízdě. Ale teď byli u stakeoutu všichni psi a museli čekat. Jejich pán a majitel 41letý Phillippe, majitel firmy Evasion Nordique.74, se právě zabýval další várkou probuzených zimních

Devítiletá Margot z areálu Grand Massif

trpaslíků. Učil totiž školní děti na výletě, jak se chovat k saňovým psům a jak s nimi jezdit na saních. Připadalo mi to zvláštní. V době, kdy se v novinách čas od času zdvihne protipsí vlna odporu vůči určitému plemeni (místo aby se zdvihla proti jejich nezodpovědným majitelům), tady jedou na saních s neznámými psy celkem malé děti. Čekala jsem, až se psi trochu vypovídají. Zpočátku nebylo slyšet vlastní slova, Phillippe jich na akci přivezl dvacet. Přitom se mi vybavilo, jak před dvěma lety vzpomínal ředitel turistické kanceláře v Meribelu na to, jak ve městě parkovali a nocovali mušerči, účastníci psího etapového závodu v savojských Alpách. Tehdy přijelo do města na tisíc psů a všichni kempovali se svými pány na parkovišti v centru Meribelu. „Nepopsatelná kakofonie zvuků,“ tak okomentoval tuto noc meribelský pan ředitel.

Psi mezitím Běláskovi všechno popsali, řekli mu i o tlustoučkém králíčkovi a dvou veverkách, které po cestě vyplašili, ale museli nechat být, a šli se napít. Na mou otázku, zdali se nebojí nechat nezkušené děti na saních tažených psy samotné, Phillippe trochu udiveně odpověděl: „Za prvé, děti nejsou samy. Já jsem instruktor, profesionální musher kvalifikovaný pro tuto aktivitu, a jezdím s dětmi. Vysvětlím jim, jak řídit a jak zacházet se psy. Co se týče bezpečnosti, je nutné znát dobře své psy a znát jejich hranice. Dobře vychovaný pes by nikdy neměl kousnout. Jestliže se chová správně jak pes, tak i děti, nevidím žádný problém. Spíš děti neznají jejich hranice, ale to je otázka jejich výchovy.“ Pohlídl malou Margot, podrbl jednoho ze psů a pokračoval: „Děti mohou jet samy na saních přibližně od osmi let, to záleží na jejich váze. Někdy máme děti, které se psů na základě předchozí špatné zkušenosti bojí. Pak je musíme znovu se psy skamarádit. Jsou velmi šťastné, protože brzy pochopí, že každý pes je jiný a že ne všichni psi jsou špatní. Ovšem většinou, kromě těchto případů, musíme naopak děti brzdit, protože mají psy velice rády a zapomínají na opatrnost, která je ve styku s neznámým novým psem nutná. A naučit je chovat se k nim správně,

to je také část naší práce.“ Je pro děti obtížné naučit se jet se psím spřežením? byla moje další otázka. „Ne, moji psi jsou zvyklí na to, že je řídí různí lidé. Co se týče dětí, jedou s méně psy, a to je jednodušší. Psi znají svou práci a jedou ve stopě za profesionálním musherem, tedy za mnou. A teď, když jsou školní prázdniny, tak uprostřed nich vede své sáně i naše Margot. Ale člověk musí být vždy opatrný, naši psi jsou zvyklí na cizí lidi, ale vůči cizím psům jsou značně agresivní.“ Vzpomněla jsem si na malého jorkšířského teriéra, který se v červeném oblečku brodil ráno sněhovou břechkou na trhu v Les Carroz. Jak by asi tady dopadlo setkání? Pokud by ovšem seveřané malého jorkšířáka v té spouště prašanu vůbec viděli. Možná by v něm nenávratně zmizel jako v lavině. A bylo načase znovu zapřáhnout psy a vyjet na kolečko s další várkou dětí. Než bylo všech pět saní znovu připraveno, nervozita psů stoupala. Vyjeli za ohlušujícího psího pokřikování a hecování se. Margot s nimi. Odjel i Bělásek. Trochu smutně jsem se za nimi dívala. Mít navíc 50 euro, určitě bych si svezení taky zaplatila. Třeba by mně při něm Bělásek vyprávěl zase něco zajímavého o svém životě v lyžařském areálu nedaleko Mt. Blanku.

Irena Páleníčková

Na takový výlet děti určitě nezapomenou

Psi i děti ukázněně čekají na první cvičnou jízdu